

оръжия, но днес, виждайки жестоката измама ги подема и застава на своята всегашна и неизменна позиция: Автономия на онеправданата родина! За постигане на своя идеал тя високо заявява на света, че ще си послужи със всички средства, които интересите на правата кауза и перипетиите на борбата ни наложат.

Задграничен представител: П. Яворов.”³⁰

Яворов брани пред външния свят престижа на Македония и националното достойнство на македонските българи. Показателно в това отношение е писмото до председателя на Балканския комитет, Ноел Бъкстон, написано от него, преведено на френски език от Лора, и подписано от него и от Христо Матов, като представители на ВМОРО. В писмото се казва:

“Четохме Вашия апел. Вътрешната организация съжалява, че в Лондон и другаде се говори за Македония като за Конго или за Мароко. Нека се знае, че това българско население, което се бори вече двадесет години и което направи въстанието през 1903г., ще бъде силно също и в бъдеще и не ще допусне други да си играят със съдбата му. Да се надяваме, че Балканският комитет, който е създаден преди всичко, за да поддържа неговата права кауза, ще вземе предвид българските аспирации.”³¹

Идва фаталната нощ на 30 ноември 1913г. След смъртта на Лора при своето нечовешко страдание, почти слепият Яворов, среща истинско съчувствие в лицето на македонските дейци. В момент, когато цялото общество се е отвърнало от него и са му останали само малцина верни приятели, те непрекъснато се стараят да облекчават болката му, като го подпомагат морално и материално. Чувствуват се свързани с него чрез общото дело, на което са се посветили, и на което той всеотдайно е служил. Най-голяма утеха и морална подкрепа авторът на “Хайдушки копнения” намира в лицето на своя легендарен другар Тодор Александров, който се старае да го ободрява, да му вдъхне кураж за живот и да го подтиква към творчество. Особена разтуха Яворов намира в разговорите си с него по македонските работи.

---

30. ЦДИА, ф. 10, оп. 3, а.е. 30. IV.

31. БИА при НБКМ, II Д 295.